

§ 1 Prövning av förslag till statsminister

*Prövning av förslag
till statsminister*

Anf. 1 TALMANNEN:

Riksdagen ska enligt 6 kap. 4 § andra stycket regeringsformen pröva ett förslag till ny statsminister inom fyra dagar. Förslaget ska enligt 11 kap. 3 § andra stycket riksdagsordningen bordläggas två gånger.

Jag lämnade torsdagen den 25 november förslaget att Magdalena Andersson, Socialdemokraterna, ska utses till statsminister. Magdalena Andersson har uppgett att hon avser att bilda en regering som består av företrädare för Socialdemokraterna.

Förslaget har nu bordlagts två gånger och ska provas vid dagens sammanträde.

Anf. 2 ANNELIE KARLSSON (S):

Herr talman! Sverige behöver en regering – en regering som vänder på varenda sten för att tvinga tillbaka våldet och bryta segregationen, en regering som tar tillbaka kontrollen över välfärden och ser till att alla som arbetar där har sjysta villkor och en regering som skapar jobb i hela landet genom att Sverige leder klimatomställningen.

Men, herr talman, jag ska fatta mig väldigt kort. Inget i det parlamentariska underlaget har förändrats sedan i onsdags. Magdalena Andersson är fortfarande mest kvalificerad och den bäst lämpade personen att leda Sverige och göra det som krävs för att ta landet framåt. Därför kommer vi socialdemokrater att rösta ja till Magdalena Andersson som statsminister. (Applåder)

Anf. 3 ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Runt om i Sverige styrs kommuner och regioner genom olika samarbeten i mitten. När valresultatet 2018 blev minst lika ovisst som i riksdagen tog lokala och regionala politiker från Alliansen, Socialdemokraterna och Miljöpartiet i hela landet ett enormt ansvar för att Sveriges kommuner och regioner skulle få stabila styren.

Vi ser hur Alliansen har bildat egen majoritet eller majoritet tillsammans med Miljöpartiet, hur Socialdemokraterna styr tillsammans med Centerpartiet och Liberalerna och hur Moderaterna och Socialdemokraterna har hittat vägar till samarbete. I själva verket styrs en mycket stor del av Sveriges kommuner genom samarbete i mitten. Detta ger stabilitet och

möjlighet att fokusera på politiska lösningar som är till nytta för människor i respektive kommun eller region.

I vårt grannland Tyskland har en ny regering bildats. En koalition av kristdemokrater och socialdemokrater har efterträtt av en trepartiregering med Socialdemokraterna, Liberalerna och De gröna. Såväl högerpopulistiska AFD som vänsterpartiet Die Linke står utanför samarbetet.

I den svenska riksdagen tycks detta tyvärr vara ett avlägset samarbetsklimat. Här har alldeles för många låst sig vid ett enögt blocktänkande. Den destruktiva blockpolitiken har inte bara kommit tillbaka, utan den har blivit än tuffare. Det vore förödande om villkoren för hur Sverige styrs inte längre formas av den anständiga mitten utan dikteras av ytterkanterna i Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna.

Vad resultatet blir när ytterkanterna ges makt har vi sett flera exempel på: oseriösa misstroendeförklaringar utan egna alternativ, oheliga samarbeten som stoppar borgerlig, liberal politik som skulle ha stärkt Sverige långsiktigt och oförutsägbara vänster- och högergirar i politiken som gör det svårare att ta tag i Sveriges verkliga samhällsproblem och skapa långsiktighet och stabilitet.

Centerpartiet vill se en annan väg. Vi vill ha mer fokus på det som förenar oss och på de politiska reformer som Sverige behöver. Vi kommer att fortsätta sträva efter att lösa de samhällsproblem som Sverige i dag möter genom en politik förankrad i mitten. Vi behöver bryta den splittring och polarisering som riskerar att förlama Sveriges politiska handlingskraft. Det krävs mod och nytänkande för att hitta de politiska lösningarna.

Den här mandatperioden har Centerpartiet tagit ett exceptionellt ansvar. Genom fokus på viktiga reformer som Sverige behöver och konstruktivt samarbete har vi bidragit till att Sverige kan styras utan att ett högerpopulistiskt och främlingsfientligt parti får ett avgörande inflytande över Sveriges regering.

I dag är fjärde tillfället denna mandatperiod som vi stoppar Sverigedemokraterna från att få inflytande över regeringsmakten. I dag kommer det dessutom med en viktig, historisk markering: Sverige får sin första kvinna som statsminister. Och vi i Centerpartiet bidrar, igen, till att hon accepteras av riksdagen. Att en kvinna kan nå det yttersta politiska ledarskapet även i Sverige, långt senare än i många andra länder, är stort. Det betyder mycket för många flickor och kvinnor att se detta glastak krossas. Det betyder mycket för jämställdheten. Jag är stolt över att Centerpartiet är med och gör detta möjligt.

Politik bygger på att stå upp för sina värderingar, att inte vika sig för makten och att med sina värderingar som kompass arbeta för att genomföra politiska reformer som Sverige behöver. Vi väljer att släppa igenom en socialdemokratisk statsminister baserat på den historiska överenskommen som nu genomförs om arbetsrätten och omställning på arbetsmarknaden, om stärkt äganderätt för skogen och om ett reformerat strandskydd som gör det enklare att bo och leva i hela landet. Och vi gör det för att vi på detta sätt håller SD borta från regeringsmakten. Vi lägger därför ned våra röster, det vill säga trycker gult, vid dagens omröstning om Magdalena Andersson.

Låt mig bara förklara den gula knappen och hur den använts historiskt och fram till i dag. Det är viktigt. För Centerpartiet betyder inte den gula knappen att vi ingår i ett regeringsunderlag. För Centerpartiet betyder den gula knappen att vi i ett givet parlamentariskt läge inte ser någon annan möjlig regeringsbildare.

Att hävda att det betyder att man ingår i ett regeringsunderlag är en vantolkning av den parlamentariska praxis som vi, liksom många andra partier i Sveriges riksdag, har använt oss av under de senaste decennierna. Moderaterna, Kristdemokraterna och Vänsterpartiet ingick till exempel inte i samma regeringsunderlag efter valet 2014, men alla valde att rösta gult för att inte ge Sverigedemokraterna inflytande.

Sverige har en lång parlamentarisk tradition av minoritetsregeringar och av att dessa ska kunna styra landet. Det är väldigt oroande att så många partier inte längre står bakom denna viktiga grund i parlamentarismen.

Herr talman! Centerpartiet kommer att fortsätta arbetet i riksdagen som ett självständigt, konstruktivt oppositionsparti. Vi kommer nästa år att gå till val som ett fristående, liberalt alternativ med dörren öppen för samarbeten och förhandlingar för att ta Sverige framåt.

(Applåder)

Anf. 4 JIMMIE ÅKESSON (SD):

Herr talman! Vårt förtroende för Socialdemokraterna, eller Magdalena Andersson för den delen, har inte förändrats sedan förra veckan, utan det är intakt. Därför kommer vi att rösta rött även i dag.

Vi har sju förlorade år bakom oss, även om den avgående statsministern har beskrivit dem som sju fantastiska år. Jag tänker på brottsligheten, segregationen, skolans förfall, energikrisen, som vi inte minst i dessa dagar är ytterligt medvetna om, välfärdens urholkning och så vidare. Det är problem efter problem som den här regeringen i högsta grad är ansvarig för.

Det som möjligen är nytt sedan förra veckan är budgeten. Det tål att påpekas. Nu kommer alltså den nya regeringen, som sannolikt tillträder, att få regera på en betydligt bättre budget än den man själv lade fram. Det kan vi ändå vara glada för.

Herr talman! Sverige behöver ett nytt styre, och det räknar vi med att vi får om knappt tio månader.

Det finns en sak jag skulle vilja lyfta fram apropå detta med ytterligheter och anständighet. Magdalena Andersson kommer med stor sannolikhet att röstas fram med en rösts marginal. Den rösten köper man genom att ingå en uppgörelse med riksdagens vilde. I denna uppgörelse lovar man att fördjupa sina kontakter med det kurdiska kommunistpartiet PYD. Det är ett parti som står nära terroristorganisationen PKK. Det är ett parti som åtminstone anklagas för att kidnappa politiska motståndare.

Herr talman! Jag tycker att man, när man pratar om vem som ska få inflytande och liknande, också ska tänka på det när man trycker på den gröna eller den gula knappen här i dag. Jag tycker att detta är synnerligen häpnadsväckande.

(Applåder)

Anf. 5 KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Det är allvar nu. Vi står inför enorma utmaningar. Pandemin är inte över. Och tanken på en framtid med långt över en och en halv grads uppvärmning och en massiv artdöd är riktigt allvarlig men tyvärr inte otänkbar.

Behovet av ledarskap är stort. En regering ska styra landet. Den måste ha mandat och medel för att göra just det, och budgeten är för detta det viktigaste verktyget. Under många år har det varit en praxis att koppla ihop valet av statsminister med hens förmåga att få igenom en budget. Denna praxis har varit en bärande del av styret av Sverige. Men på grund av de senaste årens parlamentariska läge har denna praxis gjort det svårt att bilda regering. Många har därför övergivit denna princip. Men för mig och Miljöpartiet är den principen inte mindre gällande för att det blir krångligt.

Om partier klarar av att prata med varandra, komma överens och gemensamt genomföra reform efter reform går det att styra landet även i en politisk turbulens.

Att ändra den principen precis vid det tillfälle då ett högerextremt parti för första gången utgör en del av budgetunderlaget kommer att ses som en helt avgörande punkt när vi i efterhand ser tillbaka på de turbulenta dagar som vi har varit igenom. Ställningstaganden har gjorts som kommer att prägla och definiera bilden av olika partier för lång tid framöver.

Centerpartiet hävdar att det går att hålla en position där man inte behöver välja, men den positionen finns inte, för i politiken måste man vara beredd att ta ansvar för följderna av sitt agerande.

Var Miljöpartiet står är tydligt. Regeringsmakten har inget värde i sig själv utan endast i den mån den innebär möjligheter att få igenom sina reformer och att styra landet i den riktning som man tycker är den rätta. Omständigheterna precis nu gör att vi finner det klokt att göra vad vi kan för att bidra till stabilitet. Vi ser det läge vi är i just nu som ett undantag. Vi kommer framåt att i varje läge agera för att få genomslag för grön politik och för att Sverige ska styras utifrån framtidsstro och utifrån solidaritet.

För många framstår nog händelserna här i riksdagen som ett politiskt spel. För att betona att detta inte alls är ett spel för Miljöpartiet vill jag säga några ord om de sakfrågor som har varit i centrum.

Det handlar om ifall vi ska bromsa klimatförändringarna eller om vi ska sänka priset på utsläpp mitt i en klimatkris. Det handlar om ifall Sveriges Amazonas, fjällskogen, ska skyddas eller skövlas och om våra barn och barnbarn ska ha en natur att njuta av. Det handlar om ifall de som är sjuka och har allra lägst inkomst ska betala mer i skatt än vi som jobbar och ifall vi ska föra en politik som ökar eller minskar de ekonomiska klyftorna. Det handlar om ifall biståndet ska gå till att bekämpa fattigdom eller till återvandring. Det handlar om en möjlighet att framgent ge de pensionärer som har lägst pension mer pengar i plånboken.

Detta är frågor av stor betydelse för Sverige, och det är frågor som vi i Miljöpartiet tar med oss när vi nu går i opposition. Vi kommer med glöd och kampvilja att fortsätta arbetet för att Sverige ska ställa om och klara naturkrisen och klimatkrisen. Vi kommer att ta strid för de svaga. Vi kommer att bemöta hat med kärlek.

Det allra första vi gjorde i opposition var att vi lämnade in en motion där vi tar strid för public services självständighet. Det andra vi kommer att göra i opposition är att vi senare i dag kommer att ta ett initiativ för att

stoppa sänkningen av bensinskatten. Vi är både sansade och bestämda och bjuder självklart in alla partier som tar klimatkrisen på allvar att göra detta tillsammans med oss.

Allra sist vill jag be svenska folket att om en stund, när talmannen summerar omröstningen, spetsa öronen. För ljudet av när ett glastak krossas är ett underbart ljud. Det är en stund att njuta av och fira. Sverige behöver en statsminister, och i det val som finns är valet inte på något sätt svårt för oss i Miljöpartiet. Vi kommer att rösta gult och därmed släppa fram Magdalena Andersson som statsminister.

(Applåder)

Anf. 6 AMINEH KAKABAVEH (-):

Herr talman! Årade ledamöter av Sveriges riksdag och alla åhörare! Det har blivit många röstförklaringar här i talarstolen den senaste tiden. Precis som talmannen har uttryckt vore det olyckligt om detta påverkar väljarnas förtroende för det politiska systemet.

Jag vill hänvisa till det jag har sagt i tidigare röstförklaringar i somras och i förra veckan. Jag har både förväntningar och förhoppningar på en kvinnlig statsminister som Magdalena Andersson. Detta är jag inte ensam om.

I onsdags beslutade riksdagen om en budget som innebär mer av högerpolitik. Men det är inte genom fler jobbskatteavdrag eller en ökad skattekllyfta gentemot dem som är sjuka eller funktionsnedsatta som vi löser de utmaningar som Sverige står inför. Det är inte genom att minska stödet för byggande av billiga hyresrätter som vi bekämpar segregation och trångboddhet.

Som oberoende socialistisk ledamot har jag röstat emot alla budgetförslag från Sverigedemokraterna och högern, liksom alla deras misstroende-förklaringar för att avsätta regeringen. På detta sätt har jag varit konsekvent, till skillnad från dem som hävdade att SD inte skulle få inflytande men gjorde tvärtom den historiska dag i förra veckan när riksdagen valde en kvinnlig statsminister för en historiskt kort tid.

I dag kommer jag att rösta grönt för talmannens nominerade kandidat Magdalena Andersson, och jag har tidigare lyft fram hennes erfarenhet och kompetens för uppdraget.

Herr talman! 100 år av kvinnokamp förtjänar ett avtryck här i demokratins högborg. Förra veckan berättade jag om att många väljare hade hört av sig till mig och velat försäkra sig om att jag skulle rösta fram Sveriges första kvinnliga statsminister. Men det är ingenting emot hur många som har kontaktat mig under de senaste dagarna. Både män och kvinnor, unga flickor och pojkar, tusentals väljare men också folk med olika partitillhörigheter har betonat den viktiga symboliska betydelsen av att en kvinna väljs till statsminister. Många har varit både besvikna och förvånade över att vi nu måste hålla en ny omröstning.

100 år efter att kvinnor fick rösträtt skrivs historia i dag. Och kvinnor är med om att skriva historia. Kvinnor tar plats och banar väg för andra kvinnor. Att Magdalena Andersson kan tillträda som statsminister kommer förhoppningsvis att göra det lite lättare för nästa kvinna som i framtiden blir vald till samma uppdrag.

En minoritet av mejlen jag har fått har dock varit tråkigare. Det är en del män som har sagt två saker till mig: att jag borde lämna min riksdags-

Prot. 2021/22:36
29 november

*Prövning av förslag
till statsminister*

plats och att jag borde lämna det här landet. De berättar också att det finns ett parti som de är medlemmar i.

Jag vill tala om att Sverige ändå har större problem än att jag bor och kämpar här. Jag tycker att det är sorgligt att några ändå kan känna så. Jag kommer att sitta kvar i riksdagen mandatperioden ut och arbeta för ett ännu bättre Sverige där alla människor ska känna sig hemma, sedda och hörda. För det finns stora problem. Det handlar bland annat om segregation, arbetslöshet, otrygghet och ekonomiska klyftor. Jag kommer att fortsätta att arbeta mot vinster i välfärden och mot religiösa skolor som bara ökar såväl segregation som skolsegregation. Detta har jag och Socialdemokraterna motionerat om gemensamt.

Jag ser fram emot att regeringen, ledd av Magdalena Andersson, kommer att lägga fram de förslag som jag och regeringen kom överens om i somras. Det handlar bland annat om att införa ett särskilt hedersbrott och om möjligheten att använda lagen om utreseförbud för att kunna skydda barn från att föras ut ur landet på så kallade uppfostringsresor. I de här frågorna kommer jag också att samverka med andra ledamöter och partier.

Jag har Sverige att tacka för så mycket, och jag vill fortsätta att arbeta för att göra landet bättre. Vår solidaritet, jämställdhet och feministiska landvinningar ska sträcka sig inte bara till våra socioekonomiskt utsatta förorters flickor, kvinnor och ungdomar utan också internationellt. Jag vet att majoriteten av väljarna vill ha ett samhälle där kvinnor vågar ta plats och ett samhälle utan rasism.

Vänd dem inte ryggen, sa kvinnorrättskampen och socialdemokraten Fadime Sahindal när hon för nästan exakt 20 år sedan talade här i riksdagen. Det handlar om alla de flickor och kvinnor som lever under hedersnormer och hedersförtryck och som varje dag får sina liv begränsade av patriarkala normer och hederskultur.

Fadime höll sitt tal den 20 november 2001. Kvinnor tar plats och förändrar historien. Jag var där och lyssnade. I morgon är det den 30 november 2021. Jag hoppas att då kunna lyssna och se på när Sveriges första kvinnliga statsminister läser upp sin regeringsförklaring. Jag förväntar mig att höra en socialdemokratisk statsminister som visar att regeringen inte kommer att vända alla dessa hedersutsatta flickor och kvinnor ryggen.

Det kommer att bli en historisk dag, för historia skrivs när kvinnor vågar ta plats. Då, Magdalena, är det säkert jag som kommer att fälla en tår. Som politiker måste man ju låta sig bli berörd. Politik utan tårar blir bara kall och hård.

(Applåder)

Anf. 7 NOOSHI DADGOSTAR (V):

Herr talman! Sverige behöver byggas starkt igen. Det behövs mer resurser i vården, sjukförsäkringen behöver rustas, pensionerna ska höjas och jobben skapas.

Därför är det kaos vi har sett i veckan bedrövande. Vänsterpartiet tar ansvar för Sveriges stabilitet. Därför har vi, trots att det på många sätt är ovärdigt en demokrati, accepterat Centerpartiets alla förbehåll och spelregler. För oss är sakfrågorna viktigast: att stärka sjukförsäkringen och höja pensionerna.

Centerpartiet satte i somras upp ett förhandlingsförbud som innebar att den regering som de själva släppte fram inte kunde säkra sin egen budget.

Ni får inte förhandla budgeten med Vänsterpartiet, sa de, väl medvetna om att det var regeringens enda chans att kunna styra landet.

Trots att våra väljare därmed uteslögs från sin rätt till demokratiskt inflytande valde Vänsterpartiet att agera konstruktivt för Sveriges bästa. Vi sa att sjukförsäkringen måste stärkas och pensionerna höjas men utan att kräva förhandlingar.

Centerpartiet i sin tur ställde krav på stora skattesänkningar, fortsatta branschstöd till stora restaurangkedjor och en privatiserad arbetsförmedling. Dessutom krävde Centern att regeringen gick vidare med förslag på osäkrare villkor för Sveriges löntagare, försämrade allemansrätt och en mindre bra skogspolitik. Regeringen levererade allt på Centerpartiets önskelista och genomförde dessutom inga förhandlingar med Vänsterpartiet om höstbudgeten.

Herr talman! Därför måste jag säga att onsdagens budgetomröstning förvånade mig. Centerpartiet släppte i stället fram den högernationalistiska budgeten, några timmar efter att samma parti släppt fram en socialdemokratisk statsminister. De håller den statsminister de har valt gisslan. Hon är nu tvingad att genomföra en högernationalistisk budget, eftersom Centerpartiet sa att regeringens lutade för mycket åt vänster.

Vänsterpartiets reformer av sjukförsäkringen försvann dock inte. Alla dessa krav kommer att genomföras och börja gälla efter årsskiftet. Äntligen blir det höjd sjukersättning, sänkt skatt för samma grupp, trygghetspension för den som har blivit utsliten och förändrade regler i sjukpensionen – bland mycket annat.

Genom att släppa fram Magdalena Andersson i dag säkras också Vänsterpartiets novemberavtal om höjda pensioner på upp till 1 000 kronor skattefritt i månaden till en stor del av landets pensionärer. Detta förslag kommer att läggas fram av regeringen i vår.

Centerpartiet räddar alla Vänsterpartiets förslag men saboterar för sina tidigare samarbetspartner Socialdemokraterna och Miljöpartiet genom att till exempel ta bort familjeveckan och pengar till skydd av skog. Med sådana vänner behöver man inga fiender.

Herr talman! Jag noterar att Annie Lööf säger i sin röstförklaring att hon och Centern inte är en del av Socialdemokraternas regeringsunderlag. Men är man inte en del av regeringsunderlaget ställer man inte heller upp förbehåll eller krav på den regering man släpper fram. Centerpartiet är en del av regeringsunderlaget när de kräver av en S-regering att gå fram med försämringar av arbetsrätten och avtalen om skog och strand. Det finns inget annat sätt att se på det.

Politisk prestige och arrogans är inte välgörande för demokratin. Ibland måste man acceptera verkligheten, kavla upp ärmarna och komma överens – även om man står långt från varandra.

Det har varit en svår mandatperiod, och nu behövs politisk stabilitet. Sverige har stora samhällsproblem som behöver lösas. Vänsterpartiet är, och har hela tiden varit, pragmatiskt och samarbetsinriktat. Man kan inte bestämma allt – som ett 8-procentsparti. Det inser Vänsterpartiet. Men vi har hävdade det självklara, nämligen att de som släpper fram en regering måste kunna komma överens om en helhet alla kan acceptera.

Prot. 2021/22:36
29 november

*Prövning av förslag
till statsminister*

Efter onsdagens haveri kommer en S-regering att styra på en höger-nationalistisk budget. Jag är nu än mer övertygad om att de demokratiska spelreglerna måste gälla – för väljarnas skull och för landets stabilitet. Det finns två regeringsalternativ. Centerpartiet måste välja. Vill de ingå i det höger-nationalistiska alternativet eller vill de styra landet tillsammans med oss, de rödgröna partierna? För Vänsterpartiet är valet enkelt. Vi ser fram emot ett fortsatt konstruktivt samarbete och förhandlingar med den nya regeringen, för att göra Sverige till ett bättre och tryggare land att leva i för alla.

Sverige kan bättre. Politiken kan förändra. Det spelar roll vad du röstar på. Vi måste inte fortsätta att montera ned den svenska välfärden.

Novemberavtalet mellan Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet innebär att vi lämnar den destruktiva eran av förhandlingsförbud bakom oss och förhoppningsvis också det kaos och den instabilitet som länge kännetecknat svensk politik. Genom att använda demokratins grundläggande verktyg, förhandlingen och kompromissen, har vi genomfört den mest omfattande förbättringen av sjukförsäkringen på över ett decennium. Den svenska välfärden ska innebära trygghet vid sjukdom. Vi kommer nu att genomföra den största höjningen av pensionerna som har gjorts i detta pensionssystem någonsin. De som byggt vårt land förtjänar den respekten. Det går att förbättra samhället, och vi vänsterpartister är beredda att göra jobbet. Därför kommer vi återigen att släppa fram Sveriges första kvinnliga statsminister Magdalena Andersson.

(Applåder)

Anf. 8 ULF KRISTERSSON (M):

Herr talman! Sju timmar säger rätt mycket om läget i svensk politik just nu. I onsdags valdes Magdalena Andersson till statsminister, hon förklarade sin budget, miste sin regeringspartner och avgick innan hennes regering hunnit tillträda – allt inom loppet av en knapp arbetsdag.

Svenska folket har inför öppen ridå följt det rödgröna regeringsunderlagets kollaps. Fyra partier har vilselett, motarbetat och skyltat på varandra. Vem som visste exakt vad om Miljöpartiets avhopp är fortfarande höljt i dunkel, men det är i varje fall klart att varken Socialdemokraterna eller Miljöpartiet tog upp saken med talmannen före statsministeromröstningen. Hade de sagt som det var kunde Sverige ha sluppit onsdagens politiska cirkus. Den fräter på förtroendet för våra demokratiska institutioner, och den skadar människors respekt för vårt gemensamma politiska system. Det är dåligt för oss alla, oavsett vilket parti vi företräder och röstar på. Det är dåligt för Sverige som land.

Det är nu en skottlossning om dagen, en dödlig skjutning varje vecka, 200 000 långtidsarbetslösa, 675 000 utrikes födda i arbetsför ålder som inte kan försörja sig själva och en energikris som äventyrar klimatomställning, investeringar och människors privatekonomi.

I en tid med allvarliga problem behöver Sverige politisk stabilitet och politisk handlingskraft. I stället vill nu Magdalena Andersson bilda den svagaste svenska regeringen sedan Ola Ullsten 1978. Det är en regering som inte kan samla sitt eget regeringsunderlag till en gemensam politisk linje i en enda viktig fråga. Det är en regering vars samarbetspartier, som vi hörde nyss, inte ens kan sitta ned och prata med varandra som vuxna människor. Det är en regering som inte får igenom sin ekonomiska politik,

ett regeringsunderlag som bara är överens om en enda sak, nämligen att ett parti och deras väljare inte ska räknas alls. Det är i längden inte hållbart i någon demokrati.

Men på en punkt vill jag ändå redan nu gratulera Magdalena Andersson. Om du väljs till statsminister i dag för de kommande nio månaderna som återstår till valet får du i varje fall en mycket bättre budget.

(Applåder)

Vi moderater kommer att fortsätta att samla bra majoriteter i riksdagen. Det är inte ett hot, utan det är ett löfte.

I den budget som vann i onsdags läggs nu grunden för att få ordning på Sverige. Vi prioriterar kampen mot brottsligheten genom pengar till höjda polislöner och en bred satsning på att stärka hela rättsväsendet. Vi fokuserar på utanförskapet och bidragsberoendet genom att stå upp för arbetslinjen med lägre skatter på låga inkomster. Vi tar de första stegen mot en stor bidragsreform så att det alltid ska löna sig bättre att jobba än att leva på bidrag.

Vår budget räddar det svenska skogsbruket från Miljöpartiet. Den öppnar nya möjligheter att samla en majoritet för en riktig förändring av strandskyddet. Vår budget visar respekt för att alla människor inte kan ta tunnelbanan till jobbet och för att en vanlig familj i landsorten måste ha råd med någonting mer än bara bensin och värme.

Även Vänsterpartiet borde ha röstat på vår budget, för pensionärernas skull. Vi sänker skatten för alla pensionärer och stärker ekonomin för dem med lägst pension – redan nu.

Dessutom, apropå alla högtidstal om den liberala demokratins framtid: I vår budget tillförs nya resurser för att stärka domstolarnas oberoende och skyddet för enskilda människors fri- och rättigheter.

Med allt det här kortar vi nu startsträckan för en ny borgerlig regering, som efter valet kan staka ut den långsiktiga vägen mot en bättre framtid för vårt land.

Herr talman! Det säger rätt mycket om svensk politik att de fyra partier som nu vill förenas under ännu en socialdemokratisk regering inte kan enas om en gemensam politisk inriktning och att vi som kan staka ut en ny kurs för Sverige blockeras av fyra oeniga partier på vänsterkanten från att också ta ansvaret för att genomföra den politiken.

Det rimliga vore naturligtvis motsatsen – att nu släppa fram det regeringsalternativ som *har* stöd för sin politik, inte det alternativ som just har bevisat att det *inte* har stöd för sin politik. I praktiken tillsätter riksdagen i dag en nio månader lång övergångsregering som inte har mandat från någon. Det är inte bra för Sverige, och därför röstar den moderata riksdagsgruppen nej till Magdalena Andersson som ny statsminister.

Det här framförde jag också till talmannen. Att Vänsterpartiet vill ha en vänsterregering tycker till och med jag är rätt naturligt. Att Centerpartiet också vill det är mer otippat. Men faktum kvarstår: Så länge Centern vill ha en socialdemokratisk regering går det helt enkelt inte att bilda en borgerlig – före valet. Men ger väljarna oss ett mandat till i valet nästa år ändras det. Ett enda mandat till, och Sverige får maktskifte. Ett enda mandat.

Om 286 dagar stänger vallokalerna. Då kan Sverige få en riktig regering som samlas kring vad man är för, inte vad man är mot. En regering som har respekt för alla partier och alla väljare och som inte känner behov

Prot. 2021/22:36
29 november

*Prövning av förslag
till statsminister*

av att förolämpa och smutskasta sina politiska meningsmotståndare. En regering som tar fasta på allt som vi har gemensamt så att Sverige kan få något gjort. En regering som vill samla, inte splittra. En regering som kommer att ha fokus på de stora sakfrågorna, krossa den grova kriminaliteten, bryta det passiva bidragsberoendet och göra Sverige till ett ledande land i klimatomställningen genom pålitlig, ren svensk elproduktion.

Det, herr talman, blir en regering som kan få ordning på Sverige, för det finns ingenting som är dåligt i Sverige som inte kan åtgärdas med det som är riktigt bra i Sverige. Med det allvaret och med den hoppfullheten ser jag fram emot valdagen.
(Applåder)

I detta anförande instämde Annicka Engblom, Erik Ottoson och John E. Weinerhall (alla M).

Anf. 9 EBBA BUSCH (KD):

Herr talman! Jag förstår att spänningen är olidlig hur KD kommer att rösta i dag. Jag skulle ändå vilja göra en poäng.

Under de gångna månaderna har vi kunnat läsa rapporter om ett stort problem som påverkat ganska många branscher men kanske särskilt bilindustrin: Det råder brist på halvledare. Just det problemet lider sannernligen inte Sveriges regering eller de rödgröna "iblandstödpartierna" av.

Jag skulle kunna säga: Vad var det vi sa? Regeringsunderlag måste bygga på vad man är för, inte på vad man är mot. Framsteg bygger på vilja, inte på motvilja. Men just den poängen är nu så övertydlig att jag inte tänker utveckla den ytterligare.

I höst söker vi kristdemokrater stöd för en ny regering, en regering som inte väjer, en regering som ger röst åt dem som ingen röst har och som tar strid mot de krafter som hotar människors trygghet. En KD-M-regering som bygger på gemensamma värderingar men som kan samtala och förhandla med alla. En regering med helledare.

Herr talman! Kristdemokraterna röstar i dag nej till den nya S-regeringen.
(Applåder)

Anf. 10 JOHAN PEHRSON (L):

Herr talman! Då är vi här igen. Magdalena Anderssons försök att bli statsminister för en koalitionsregering kollapsade efter några timmar. Nu ska vi i stället pröva förslaget att Magdalena Andersson ska få uppdraget att bilda en socialdemokratisk enpartiregering.

Att vi står här beror inte på talmannen och inte heller på Liberalerna. Talmannen har försökt få besked av riksdagens samtliga partier om såväl förutsättningarna för regeringsbildning som den tänkta regeringens förhållande till budgetunderlaget. Det visade sig tyvärr vara väldigt svårt. Men Liberalernas besked är tydligt: Sverige skulle må bäst av en ny, liberal och borgerlig regering.

Sedan vi röstade om statsminister i förra veckan har elpriset gått rakt upp i himlen. Skjutandet och mordandet på våra gator fortsätter – senast i går, faktiskt. Skolans utmaningar består. Samhällsproblem läggs på hög, och utsatta människors livschanser begränsas.

Herr talman! Liksom i onsdags röstar Liberalerna i dag rött, det vill säga nej. Vi menar att det finns förutsättningar för en annan regering om bara alla partier tar till sig det faktum att vi måste kunna prata sakpolitik med alla partier i Sveriges riksdag.

Då det mesta talar för att Magdalena Andersson har tillräckligt stöd från Centerpartiet, Miljöpartiet och Vänsterpartiet för att tillträda vill jag och Liberalerna gratulera henne som Sveriges första kvinna att bli statsminister. Det är i sig stort, och åt just detta kan vi liberaler glädjas.

Liberalerna går nu i politisk opposition mot den regering som med stor sannolikhet tillträder i morgon med en helt ny regeringsförklaring. Men vi kommer att fortsätta verka för en liberal och borgerlig regering som kan skapa en ny start för Sverige senast till valet.

Liberalerna kommer nu och i framtiden att agera konstruktivt för en begriplig energipolitik för klimatet och elförsörjningen, för att skolan ska bli det avstamp för alla barn den borde vara, för en integration som öppnar dörrar och stänger parallellsamhällen och för ett företagsklimat där företagare känner framtidstro och investerar i jobb och välfärd.

Som sagt: Sverige behöver en annan regering än den som nu tillträder. Men vi kommer att göra allt vi kan i utskott och i denna kammare för att vrida politiken framåt för Sveriges bästa och möta de svåra samhällsutmaningar vi står inför.

(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.

Beslut

Talmannen erinrade om att förslaget till statsminister skulle prövas genom omröstning.

Följande voteringsproposition lästes upp och godkändes:

Rösta ja om du vill godkänna förslaget att utse Magdalena Andersson till statsminister.

Rösta nej om du vill förkasta förslaget.

Om minst 175 av riksdagens ledamöter röstar nej har riksdagen förkastat förslaget. I annat fall har det godkänts.

Votering:

101 för godkännande

173 för avslag

75 avstod

Mindre än hälften av riksdagens ledamöter hade röstat mot förslaget. Riksdagen hade alltså utsett Magdalena Andersson till statsminister.

Partivis fördelning av rösterna:

För godkännande: 100 S, 1-

För avslag: 70 M, 62 SD, 22 KD, 19 L

Avstod: 31 C, 27 V, 1 L, 16 MP

§ 2 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Motioner

med anledning av prop. 2021/22:45 Ökade möjligheter att stänga skolor
med allvarliga brister

2021/22:4285 av Christian Carlsson m.fl. (KD)

2021/22:4295 av Fredrik Malm m.fl. (L)

2021/22:4299 av Patrick Reslow m.fl. (SD)

2021/22:4310 av Daniel Riazat m.fl. (V)

2021/22:4316 av Fredrik Christensson m.fl. (C)

2021/22:4317 av Kristina Axén Olin m.fl. (M)

med anledning av skr. 2021/22:60 Riksrevisionens rapport om Försäkringskassans arbete med att förebygga sjukskrivning

2021/22:4293 av Bengt Eliasson m.fl. (L)

2021/22:4322 av Ida Gabrielsson m.fl. (V)

2021/22:4323 av Julia Kronlid m.fl. (SD)

2021/22:4326 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M)

2021/22:4327 av Hans Eklind m.fl. (KD)

§ 3 Kammaren åtskildes kl. 13.51.

Sammanträdet leddes av talmannen.

Vid protokollet

INGVAR MATTSON

/Olof Pilo

§ 1 Prövning av förslag till statsminister	1
Anf. 1 TALMANNEN.....	1
Anf. 2 ANNELIE KARLSSON (S).....	1
Anf. 3 ANNIE LÖÖF (C).....	1
Anf. 4 JIMMIE ÅKESSON (SD).....	3
Anf. 5 KAROLINA SKOG (MP).....	4
Anf. 6 AMINEH KAKABAVEH (-).....	5
Anf. 7 NOOSHI DADGOSTAR (V).....	6
Anf. 8 ULF KRISTERSSON (M)	8
Anf. 9 EBBA BUSCH (KD).....	10
Anf. 10 JOHAN PEHRSON (L).....	10
Beslut	11
§ 2 Bordläggning.....	12
§ 3 Kammarkens åtskildes kl. 13.51.....	12